

ȘERBAN, NICOLAE

n. 25 iulie 1865, Voila, cot. Făgăraș (azi jud. Brașov)

d. 15 septembrie 1932, Făgăraș jud. Brașov

A fost fiul cel mare al preotului greco-catolic din Voila Nicolae Șerban (1834-1919). A făcut studii juridice la Facultatea de Drept a Universității Regale Maghiare din Budapesta în perioada 1884-1889. În anii 1889-1891 și pregătește doctoratul pe care îl susține la aceeași universitate.

S-a lansat în politică la vârsta de 26 de ani. Cariera de deputat o începe în anul 1892, când candidează independent în cercul electoral Arpașu de Jos. Gestul său este criticat la vremea respectivă de liderii PNR și de presă, fideli ideii de pasivism politic. După consumarea aceluși mandat, până la alegerile din 1906, a continuat să candideze pe listele Partidului Liberal Maghiar. A profitat de poziția sa și a susținut cauza românească. La alegerile din 1905 l-a învins pe candidatul PNR, dr. Octavian Vasu. După alegerile din 1905, când în parlamentul maghiar intră deputați români cu program național, acesta va colabora cu ei, la fel cum a făcut-o și Ioan Ciocan (Năsăud), George Șerb (Zorleanu Mare) ș.a. Treptat acesta se apropie de activității din conducerea partidului și intră în cele din urmă în Partidul Național Român, devenind chiar membru în conducerea acestuia (după 1910).

Merită menționat un moment deosebit în activitatea sa, cu ocazia alegerilor parlamentare din 1910, când dr. Nicolae Șerban îi cedează locul din circumscripția electorală Arpașu, unde fusese ani de-a rândul ales deputat, lui Al. Vaida-Voevod, el candidând la Făgăraș, unde reușește, cu toată opoziția administrației maghiare, să obțină un nou mandat de deputat. Tot atunci, în cercul Făgăraș a obținut mandatul de deputat Alexandru Vaida-Voevod.

Este membru în Congregația comitatului Făgăraș și membru al Societății culturale Progresul și al Despărțământului Făgăraș al Astrei.

A fondat împreună cu avocații dr. Ioan Șenchea și dr. Octavian Vasu, în anul 1907, ziarul *Țara Oltului*, care a apărut până în anul 1910. Aceștia au fost și acționarii tipografiei înființate în 1906.

A fost acționar și a făcut parte din conducerea unor institute de credit ca: *Banca Generală de Asigurări S.A.*, Banca „Luncana” din Marghita.

După intrarea României în război împotriva Puterilor Centrale, la nivelul comitatului Făgăraș întreaga conducere a trecut în mâinile unui *Consiliu comunal provizoriu* sau *Senat orășenesc interimar*, care avea în componență deopotrivă reprezentanți ai românilor și maghiarilor. Președinte a fost desemnat avocatul Nicolae Șerban, având un vicepreședinte maghiar, în vreme ce comanda gărzilor civile avea comandant maghiar și adjunct român. Din comitet mai făceau parte alți doi avocați români: dr. Nicolae Pandrea și dr. Victor Pralea. Cu toate eforturile de menținere a ordinii, totuși jandarmii maghiari au recurs la atrocități. Printre victime s-a numărat și respectatul avocat, lider al mișcării naționale, dr. Ioan Șenchea. Mai mult, chiar Nicolae Șerban, deputat în Parlamentul maghiar la acea dată, a fost luat ostatic de către jandarmii maghiari.

Dr. Nicolae Șerban a fost ales președintele Consiliului Național Român din comitatul Făgăraș care preia controlul administrației, asigurând ordinea, începând cu 11 noiembrie 1918. Se ocupă de organizarea noilor structuri de putere din localitățile comitatului și mai ales de constituirea gărzilor naționale. El numește în posturile administrației publice funcționari români care să anuleze vidul de putere. El și asumă poziția de comite (dr. Camil Negrea fiind

vicecomite), până când Consiliul Dirigent îl va numi pe Octavian Vasu prefect al județului (ianuarie 1919).

A fost desemnat să reprezinte cercul electoral Făgăraș la Marea Adunare de la Alba Iulia, fiind ales în Marele Sfat Național.

După Unire se manifestă politic în cadrele Partidului Național Român, după care trece pentru o perioadă la Partidul Poporului.

Pentru o scurtă perioadă, în timpul guvernării Partidului Poporului, a fost prefect al județului Sălaj (aprilie 1920-februarie 1922).

A fondat și a făcut parte din conducerea ziarului *Glasul Oltului* (1919-1926).